

Jožef Špeh, Nova Štifta:
»VRTCU«.

Ne veš Ti, o Vrtec,
kako težko Te čakam
in tudi ne veš,
kako rad Te imam.

Eno pesem sem zložil
in jo Tebi poslal;
Te prosim, o Vrtec,
da notri bi jo dal.

Če željo to mi izpolniš;
še rajsi imel te bom
in še večkrat v Tebi se
oglasil bom.

Marinček Matija, Bloke:
»BLOŠKI ZVON« IN BLOKE

Po pričetku šolskega leta 1928/29 sta ustanovila naša gg. učitelja list, ki smo ga krstili na ime »Bloški zvon«. Po razredih so razglasili, naj pišemo naloge, pesmice, pravljice itd. Takoj smo ubogali in začeli pisati. Na zid so obesili majhen zabojček za naloge in desko za razglase. Prvo številko sta uredila še gg. učitelja. Nekaj učencev, ki so najlepše pisali, je tudi pomagalo pri pisanju. V tej številki je bilo dosti pesmic, nalog, kmetijstvo in zgodovinske naloge. Bilo je dosti protialkoholnih črtic in zabavnih pravljic. Ta številka je bila jako lepa. Nadaljuje številke smo začeli delati sami. Izvolili smo si tudi dva urednika, predsednika in tajnika. V nekaterih številkah smo napisali tudi anketo in kritiko. Vsak toden je bila skupščina. Tu se je obravnavalo o »Bloškem zvonu«, volili nove urednike in drugo. Prvo leto smo naredili šest številok.

Drugo šolsko leto 1929/30 smo najprvo izvolili nekaj urednikov. Začeli smo zopet pisati in risati. Tudi mene je to leto doletela služba, namreč tajnika. To leto smo se pa bolj potrudili in smo naredili osem številok. Precej teh številok je bilo v Logatcu in Ljubljani. Bil je povsod pohvaljen.

Tudi letos pišemo v naš list. Prvi številki sem jaz narisal naslovno stran. Potem smo se razdelili v dve stranki. Mi dečki smo šli na eno stran, deklice pa na drugo. Dečki smo naredili sedaj eno številko. Sedaj delamo drugo številko. Deklice so pa bolj hitre in so že naredile devet številok. Naredili bomo menda dvanajst številok. Da bi bile vse lepe in poučne, ne pišemo kar tja v en dan, ampak hočemo imeti tudi koristi od tega. Posebno pa za povzdigo kmečke bloške mladine!

Sedaj pa pogledajmo naše Bloke in naše ljudstvo. Bloška planota je precej gričevnata kraška zemlja. V starih časih, ko so bili še po naših krajih mogočni Rimljani, so bili tudi na Blokah. Še sedaj so razvaline rimske trdnjave »Metulume«, ki jo je bil menda porušil sam Atila. Nekoč je bilo tudi jezero v neki kotlini za Hudim vrhom in so velike luknje. V tiste luknje je pa menda voda odtekla in je jezero usahnilo. Pravljica pravi, da je nekoč tekla voda skozi tisto kolino. Pa so ljudje s slanino zamašili luknje in je nastalo jezero. Potem so pa na tistem koncu, kjer je voda odtekala, odmašili in je usahnilo. Ker so Bloke kraška zemlja, je precej velikih jam, kakor se ena imenuje »Vrtčača jama«. Največji hrib je Blošek, ki je visok 1022 m. Malo manjši je pa Zupanšek (990 m). Precej velik je tudi Ogrnik, ki je tudi visok 825 m. Bločani imajo tudi precej gozdov. Večkrat najme premožnejši kmet več delavcev, ki napravljajo kladre. Bločani so tudi pridni kmetje in delavci. Pridelujejo največ krompirja, ki ga na pomlad prodajo in kupijo koruzo. Pridelajo tudi pšenico, ječmen, oves in rž. Sejejo tudi lan in delajo iz njega platno za rjuhe. Pozimi pa delajo zobotrebec, ki so znani po vsej državi. Pozimi je ugodno na Blokah za smučanje. Znane so tudi bloške smučke. Lani in letos je prišlo dosti smučarjev iz Ljubljane in iz drugih krajev. Dosti fantov in moč gre tudi v tujino s trebuchom za kruhom. Največ jih gre v Francijo in Ameriko. Dosti jih gre tudi na Hrvaško v gozdove. Kmetje imajo največ vole za vprego. Nekateri imajo tudi konje in vozijo največ na Rakek in v Loški potok. Toda letos je tudi z vožnjo slab zaslužek. Nekateri kmetje imajo tudi več krav. Mleko nosijo v mlekarno ter dobijo s tem veliko denarja. Dosti bloških gospodarjev in fantov se rado včasih, posebno pa ob sejnih, ustavlja v gostilnah, kjer zapravljajo svoj težko pridobljeni zaslužek. To je žalostno za našega kmeta, posebno v teh težkih časih. Pa upajmo, da se tudi naši Bločani spreobrnejo. — »Metulume« niso Metlje, ampak neko selo pri Senju. Rimska cesta pa je šla skozi Metlje, kamor je prišla čez Pogačo iz Knežje njive. Atila pa je bržčas šel čez Boncar, ker leži pokopan v Sodražici in so rekli Hunom pasjeglavci, kakor pravijo še dandanes ljudem pod Beneti.